

Samenvatting

De stad Maastricht heeft zo'n 200 kunstwerken in de openbare ruimte en is daarmee in het bezit van een aanzienlijke kunstcollectie in de buitenlucht. Deze collectie levert een gewichtige bijdrage aan de dynamiek, aantrekkingskracht en leefbaarheid in de stad. Daarnaast is kunst in de openbare ruimte een laagdrempelige en toegankelijke cultuuruiting van de stad. Het college heeft ingestemd met een actualisatie van de werkwijze en regeling rondom Kunst in Openbare Ruimte. Hiermee waarborgt het college de kwaliteit en continuïteit van Kunst in de Openbare Ruimte voor de periode 2022-2025.

Beslispunten

1. Instemmen met:
  - a. De herbenoeming van de drie zittende commissieleden met terugwerkende kracht per 1-1-2021 tot 1-1-2023;
  - b. De herziene Regeling Kunst in Openbare Ruimte 2021;
  - c. De instelling van de Subsidieregeling Kunst in de Openbare Ruimte 2022-2025
  - d. De meerjarenplanning en bijbehorend dekkingsplan voor KIOR 2022-2025
  - e. De adviezen 2020 en 2021 van de AC-KIOR

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 16 november 2021:

Conform.

1. Aanleiding

Dit collegevoorstel is meervoudig en omvat de volgende onderwerpen:

- Herbenoeming van de zittende commissieleden
- Actualisatie van de regeling Kunst in Openbare Ruimte
- Invoeren van de nieuwe subsidieregeling Kunst in Openbare Ruimte 2022-2025
- Meerjarenplanning en bijbehorend dekkingsplan KIOR 2022-2025
- Adviezen van de AC-KIOR over de periode 2020-2021

Het betreft hier een samengevoegd voorstel omdat de documenten hetzelfde onderwerp betreffen, te weten kunst in de openbare ruimte in de gemeente Maastricht.

Herbenoeming leden AC-KIOR

Aangezien de zittingstermijn is verlopen van de huidige leden, is herbenoeming aan de orde. Om de kwaliteit van nieuwe kunstwerken in de openbare ruimte te bewaken is er een onafhankelijke Adviescommissie Kunst in de Openbare Ruimte (AC-KIOR) aangesteld. De commissie bestaat uit drie leden aangevuld met één lid namens de Welstands- en Monumentencommissie. Elk brengen zij ervaring en kennis mee vanuit hun eigen vakgebied. De adviezen van de AC-KIOR zijn op basis van deskundigheid van de leden, welke onafhankelijk zijn van de instellingen, organisaties en andere aanvragers van wie zij voorstellen beoordelen. De AC-KIOR is de belangrijkste externe adviseur inzake realisering van KIOR-objecten. In haar advies spreekt de commissie haar oordeel uit over de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van opdrachten, initiatieven, voorstellen of schenkingen. Het ambtelijk secretariaat van deze commissie is toegewezen aan B&O – Economie en Cultuur.

Regeling Kunst in Openbare Ruimte 2021

De regeling Kunst in Openbare Ruimte 2021, vervangt de regeling Kunst in Openbare Ruimte 2018. In de regeling Kunst in Openbare Ruimte 2018 wordt gesproken over de Adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving (ACBKV). Omdat de commissie alleen adviseert over de Kunst in Openbare Ruimte is de naam in de nieuwe regeling 2021 veranderd in: Adviescommissie Kunst in de Openbare Ruimte. (AC-KIOR). Ook het takenpakket en werkwijze van de commissie is duidelijker omschreven en de vergoeding is gelijkgetrokken met de vergoeding van de commissieleden van de Welstands- en Monumentencommissie van Gemeente Maastricht. In de nieuwe regeling 2021 is ook een passage opgenomen over de procedure die geldt voor aanvragers, omdat vaak niet bekend was dat aanvragers ook verantwoordelijk zijn voor het vergunningstraject dat nodig is voor het plaatsen van een KIOR-object.

Subsidieregeling Kunst in Openbare Ruimte 2022-2025

Uit de afgelopen periode blijkt dat aanvragers die een plan indienen voor nieuwe KIOR-objecten, vaak ook een financiële bijdrage verwachten van de gemeente Maastricht. Een financiële bijdrage werd vaak toegekend op basis van ad hoc motivering. Om te kunnen voorzien in een weloverwogen toekenning van financiële middelen binnen vastgestelde kaders wordt voorgesteld om een subsidieregeling Kunst in Openbare Ruimte 2022-2025 in te voeren. De subsidieregeling treedt in werking op 1-1-2022.

Meerjarenplanning KIOR 2022-2025

Naast de realisering van kunst in de openbare ruimte is er het onderhoud van kunstwerken waarvan gemeente Maastricht eigenaar is. Het onderhoud kent deels een programmatisch karakter, deels een ad hoc karakter (i.v.m. onvoorziene schade, vandalisme en bijbehorende kosten). In 2021 werd een vierjarig contract afgesloten met een uitvoerder van beheer en onderhoud ten einde de levensduur van de kunstcollectie te verlengen.

Adviezen van de AC-KIOR over de periode 2020-2021

De Adviescommissie Kunst in de Openbare Ruimte (AC-KIOR) adviseert het college over de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van initiatieven, voorstellen en schenkingen wat betreft kunst in de openbare ruimte (KIOR) binnen de gemeente Maastricht. In 2020 en 2021 zijn adviezen uitgebracht inzake drie nieuwe initiatieven. Als gevolg van de Corona crisis heeft de uitvoering van deze initiatieven vertraging opgelopen, waardoor de adviezen betreffende deze initiatieven later aan het college zijn voorgelegd dan gebruikelijk.

2. Context

KIOR is belangrijk en soms zelfs bepalend voor de inrichting en ambiance van Maastricht. Dit betekent dat er een duidelijke werkwijze dient te zijn om te komen tot de realisering van nieuwe KIOR-objecten. Dit betreft niet enkel realisering op gemeentelijk initiatief maar ook aanbiedingen en voorstellen van derden voor (het plaatsen van) kunstobjecten in de openbare ruimte. KIOR betreft niet enkel het toevoegen van nieuwe objecten, ook het beheer en onderhoud van bestaande KIOR-objecten is van essentieel belang. De aard van het onderhoudswerk betreft het verlengen van de levensduur van de bestaande kunstwerken.

Het doel van deze actualisering is het uitzetten van een lijn voor de gemeente Maastricht als opdrachtgever of facilitator voor KIOR-objecten en als opdrachtgever voor het beheer en onderhoud van de bestaande KIOR-collectie.

3. Gewenste situatie

Herbenoeming leden AC-KIOR

De zittingstermijn van drie zittende AC-KIOR leden is in 2021 verstreken en deze leden dienen met terugwerkende kracht per 1-1-2021 herbenoemd te worden voor een aansluitende periode van twee jaar tot 1-1-2023. Daarnaast zullen er twee nieuwe leden geworven via een werving en selectieprocedure. De werving van de nieuwe leden komt ten goede aan de continuïteit van de AC-KIOR, wanneer de drie zittende leden op 31-12-2022 zullen terugtreden vanwege het bereiken van de maximale zittingstermijn (twee keer twee jaar). De benoeming van de twee nieuwe leden die tot de AC-KIOR zullen toetreden per 1-1-2022 zal apart worden geagendeerd in het College.

Regeling Kunst in Openbare Ruimte 2021

Naar aanleiding van overleg met de AC-KIOR over de werkwijze, en naar aanleiding van de recente aanbesteding voor het beheer en onderhoud van KIOR-objecten, is de regeling Kunst in Openbare Ruimte 2018 toe aan actualisatie. Dit betekent dat de regeling Kunst in Openbare Ruimte uit 2018 komt te vervallen met de vaststelling en inwerkingtreding van de nieuwe regeling Kunst in Openbare Ruimte 2021 (zie bijlage B1).

Subsidieregeling Kunst in Openbare Ruimte 2022-2025

Initiatiefnemers kunnen, na positief advies van AC-KIOR en een verleende omgevingsvergunning, een subsidieaanvraag doen voor een financiële bijdrage in de realisatie van het betreffende KIOR-object. Binnen deze subsidieregeling is het mogelijk een bedrag van maximaal €5.000 aan te vragen (zie bijlage B2). Deze subsidieregeling kent een jaarlijks subsidieplafond van maximaal €20.000. Vaststelling van de subsidieregeling KIOR 2022-2024 en publicatie van de regeling in de Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties + Decentraleregelingenbank is hiervoor nodig.

Meerjarenplan KIOR 2022-2025

In de Meerjarenplanning KIOR 2022-2025 zijn de geraamde kosten voor realisatie en beheer en onderhoud van Kunst in de Openbare Ruimte in de gemeente Maastricht te vinden. Het jaarlijks beschikbare KIOR-budget van €68.000 kan volgens deze planning worden verdeeld in drie onderdelen:

- beheer en onderhoud
- subsidieregeling KIOR
- onvoorziene uitgaven

Het doel van de meerjarenplanning voorzien van een dekkingsplan is een heldere verdeling van het budget weer te geven waardoor de opgebouwde reserves worden behouden, fluctuaties in meerjarenraming opgevangen worden en investeringen (realisatie) mogelijk zijn. De meerjarenplanning KIOR dient te worden vastgesteld zodat het budget voor de periode 2022-2025 beschikbaar blijft om uitvoering en continuïteit van de activiteiten mogelijk te maken.

Adviezen AC-KIOR

Conform de regeling Kunst in openbare Ruimte (2018) dient de AC-KIOR het College gevraagd en ongevraagd van advies inzake toepassingen van kunst in de openbare ruimte. In 2020 en 2021 heeft de AC-KIOR zes keer overleg gevoerd. Tijdens deze overleggen worden initiatieven in verschillende fases van ontwikkeling besproken. Er wordt feedback gegeven over initiatieven die in de beginfase zitten en er wordt concreet geadviseerd over initiatieven die zich in de realisatiefase bevinden. Het kan voorkomen dat een initiatief meer dan eens in de AC-KIOR besproken wordt, voordat het resulteert in een concreet advies. De ambtelijk secretaris van de commissie legt het advies van de AC-KIOR schriftelijk vast en zendt deze aan het college. Tijdens de vergaderingen in 2020 en 2021 heeft de commissie drie concrete adviezen uitgesproken (zie bijlage B4) over nieuw te realiseren KIOR-objecten. Vanwege de Corona crisis heeft de advisering en uitvoering van deze initiatieven vertraging opgelopen, vandaar dat deze adviezen later dan gebruikelijk aan het college worden voorgelegd. Het voorstel is om in te stemmen met deze adviezen van de AC-KIOR.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Het onderhoud van de KIOR-objecten wordt op een duurzame wijze uitgevoerd waarbij, voor zover van toepassing, gebruik wordt gemaakt van middelen en/of materialen die voldoen aan de criteria van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (Duurzaam Inkopen).

5. Effect op de openbare ruimte

KIOR levert een gewichtige bijdrage aan de dynamiek, aantrekkingskracht en leefbaarheid in de stad.

6. Personeel en organisatie

Vanuit de afdeling Economie & Cultuur is een ambtelijke secretaris aangesteld ter ondersteuning van de AC-KIOR.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing.

8. Financiën

De financiën worden middels deze collegenota meerjarig vastgelegd voor de periode 2022-2025. De mogelijkheden voor realisatie van KIOR-activiteiten en de behoefte aan beheer en onderhoud worden in de onderstaande tabel naar kosten en dekking vertaald:

Kosten	
Raming KIOR beheer en onderhoud (regulier) 2022-2025	€ 120.000 (€30.000 per jaar)
Raming Subsidieregeling KIOR 2022-2025	€ 80.000 (€20.000 per jaar)
Raming Overige kosten ¹	€ 93.000
Raming totale kosten KIOR 2022-2025	€ 293.000
Dekking	
Exploitatie KIOR 2022-2025	€293.000 (€68.000 per jaar)
Restantkrediet MJIP KIOR	€21.000 (inschatting per 1-10-2021)
Totale dekking KIOR 2022-2025	€293.000

BTW:

¹ Hieronder vallen o.a. onvoorzien, schade, vandalisme, initiatieven niet passende binnen subsidieregeling.

Alle bedragen in het Collegevoorstel zijn exclusief btw en worden verdeeld over de onderstaande 3 categorieën.

1. Beheer en Onderhoud (planmatig) bestaande kunstwerken
2. Subsidieregeling nieuwe kunstwerken
3. Overige kosten (niet-planmatig)

De btw vallende onder de categorieën 1 en 3 is compensabel, want het betreft kunstwerken in de openbare ruimte die eigendom zijn van de gemeente Maastricht. Het uitgangspunt voor categorie 2 is een subsidierelatie waarbij btw niet aan de orde is. Voorzichtigheidshalve is er bij deze categorie wel voor gekozen om de btw te labelen als kosten.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

1. Instemmen met:
  - a. De herbenoeming van de drie zittende commissieleden met terugwerkende kracht per 1-1-2021 tot 1-1-2023;
  - b. De herziene regeling Kunst in Openbare Ruimte 2021;
  - c. De instelling van de Subsidieregeling Kunst in de Openbare Ruimte 2022-2025;
  - d. De meerjarenplanning en bijbehorend dekkingsplan voor KIOR 2022-2025;
  - e. De adviezen 2020 en 2021 van de AC-KIOR.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De drie zittende commissieleden zullen worden herbenoemd voor een periode tot en met 31-12-2022. Ter aanvulling op de zittende commissieleden zullen er per 1-1-2022 twee nieuwe commissieleden worden geworven. Dit komt ten goede aan de continuïteit van de AC-KIOR en de overdracht zittende leden aan de nieuwe leden.

De verschillende KIOR-projecten zullen volgens het meerjarenplan uitgevoerd worden.

De regeling Kunst in Openbare Ruimte 2021 en de Subsidieregeling Kunst in Openbare Ruimte 2022-2025 worden gepubliceerd in de Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties + Decentraleregelingenbank.